

Energie si Resurse

Buletin informativ

Raportul Consiliului Concurenței cu privire la investigația sectorială derulată pe piața energiei electrice din România

La data de 3 martie 2015 Consiliul Concurenței a publicat raportul cu privire la rezultatele preliminare ale investigației sectoriale desfășurate cu privire la piața energiei electrice în perioada 2008 - 2013 („Raportul”). Acesta poate fi accesat la următoarea [adresă](#).

Analiza efectuată de către Consiliul Concurenței a avut ca obiect principal identificarea caracteristicilor pieței de energie electrică națională, definirea piețelor relevante existente în sistemul energetic, puterea de piață a participanților pe piață, barierele existente la intrare, stadiul capacității de interconectare cu statele vecine (cu impact asupra exportului de energie electrică) precum și identificarea principalelor constrângeri concurențiale ale întreprinderilor active pe piețele identificate.

1. Piețele relevante identificate

Ținând seama de particularitățile sistemului energetic, de calitatea specială a energiei electrice care are caracter sezonier, și de activitățile desfășurate de către întreprinderile active în acest sector, Consiliul Concurenței a identificat existența a patru piețe relevante ale produsului, respectiv:

- Piața producerii și comercializării de energie electrică;
- Piața furnizării de energie electrică;
- Piața transportului de energie electrică;
- Piața distribuției de energie electrică.

În ceea ce privește pieța geografică, datorită imposibilității de stocare a energiei electrice și a nevoii de a echilibra în permanență producția cu consumul, Consiliul Concurenței a stabilit că aceste piețe au caracter național, fiind reprezentate de teritoriul României, cu excepția pieței distribuției de energie electrică care este una zonală și este reprezentată de aria geografică în care își desfășoară activitatea fiecare operator de distribuție, conform licenței acordate de Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei.

2. Principalele probleme de concurență identificate de către Consiliul Concurenței

Analizând piețele relevante menționate mai sus, Consiliul Concurenței a atras atenția asupra existenței mai multor îngrijorări concurențiale, dintre care menționăm:

- **Suspiciuni privind existența unui monopol al producătorilor de energie electrică deținuți de către Statul Român**

Raportul semnalează faptul că cei mai importanți producători de energie electrică au acționariat majoritar de stat, deținând împreună o poziție de monopol, cu o cotă de aproximativ 85-90 % din piață. Mai mult, din analiza legislației relevante, Consiliul Concurenței a ajuns la concluzia că statul, prin ministerul de resort are dreptul de administrare al operatorilor economici din sectorul energetic.

Astfel, Consiliul Concurenței a stabilit faptul că, anterior anului 2013, ministerul de resort nu avea dreptul de a gestiona/administra activitatea curentă și stabilirea politicilor comerciale a operatorilor economici aflați în portofoliul său. În schimb, după anul 2013, ca urmare a intrării societăților din domeniul energetic în portofoliul Departamentului pentru Energie, acesta a primit și dreptul de administrare al operatorilor economici cu capital de stat din domeniile coordonate. Consiliul Concurenței a considerat că aceste drepturi echivalează cu dreptul de control deținut de o societate-mamă într-un grup de societăți.

Menționăm că la data de 28 ianuarie 2015 Departamentul pentru Energie a fost desființat, atribuțiile și patrimoniul acestuia fiind preluate de Ministerul Energiei, Întreprinderilor Mici și Mijlocii și Mediului de Afaceri. Noua structură a preluat însă și atribuția de a „*exercita toate drepturile ce decurg din calitatea de acționar al statului privind administrarea, restructurarea, privatizarea, reorganizarea și, după caz, lichidarea societăților naționale, companiilor naționale și a altor societăți din domeniul producției, distribuției și furnizării energiei electrice și termice, precum și din domeniul exploataării, prelucrării și valorificării resurselor minerale energetice: cărbune, uraniu, petrol, țigăi și gaze naturale, precum și a filialelor acestora*”.

- **Necesitatea eliminării interdicției existente la nivel legislativ privind exportul de energie electrică**

Consiliul Concurenței subliniază faptul că prevederile Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, care obligă participanții la piață să încheie tranzacții angro doar pe piețele centralizate naționale (deci de a oferta intern întreaga cantitate de energie electrică produsă), ar putea fi interpretate drept o interdicție pentru producătorii de energie electrică din România de a comercializa, în mod direct, energia electrică la export. În acest sens, Consiliul Concurenței propune interpretarea legislației menționate în sensul de a permite producătorilor de energie electrică să realizeze în mod direct, vânzări la export, și recomandă eliminarea interdicției din cadrul legislației.

- **Necesitatea introducerii instrumentelor financiare**

Consiliul Concurenței semnaleză și necesitatea introducerii instrumentelor financiare specifice piețelor de energie electrică (ex.: contracte pentru diferență, contracte cu opțiune), care să ajute operatorii să își gestioneze riscurile financiare generate de eventualele neconcordanțe ce pot apărea la un moment dat între cerere și ofertă.

- **Modul de reglementare al tarifului de transport al energiei electrice induce distorsiuni în piața comercializării energiei electrice**

Consiliul Concurenței a ajuns la concluzia că prețurile de comercializare ale energiei electrice sunt influențate în mod direct de tarifulurile reglementate de transport al energiei electrice. În acest context, existența unor tarife de transport reglementate la nivel zonal (astfel cum sunt acestea reglementate în prezent) nu este justificată în condițiile în care piața transportului de energie electrică are caracter național și duce la segmentarea nejustificată a pieței și nu aduce beneficii consumatorilor.

3. Demararea unor investigații individuale

În urma investigației sectoriale pe piața energiei electrice Consiliul Concurenței a dispus declanșarea a doua investigații individuale având ca obiect posibile încălcări ale Legii concurenței nr. 21/1996, după cum urmează:

- (i) investigație privind posibila încălcare a art. 5 alin. (1) din Legea concurenței de către contractele pe termen lung încheiate de societatea **Hidroelectrica SA și unii dintre clienții săi**;
- (ii) investigație privind posibila încălcare a art. 8 alin. (1) din Legea concurenței de către **Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei**, existând suspiciunea că anumite prevederi legislative emise de către aceasta pot fi discriminatorii și de natură a crea distorsiuni pe piața producerii și comercializării de energie electrică.

Dacă aveți întrebări cu privire la detaliile modificărilor sau dacă aveți nevoie de ajutorul nostru pentru a evalua potențiala dumneavoastră expunere, vă rugăm să nu ezitați să ne contactați.

Alexandru Reff

Avocat
+40 21 207 52 48

Florentina Munteanu

Avocat
+40 21 207 52 75

Andrea Grigoras

Avocat
+40 21 207 98 16

Pentru mai multe informații, vă rugăm să ne contactați la Romania@deloitte.com sau să vizitați pagina web: www.deloitte.com/ro/tax-alerts

Acest Alert este furnizat cu titlu orientativ și nu trebuie considerat drept serviciu de consultanță. Este bine să solicitați consultanță fiscală/juridică de specialitate înainte de a întreprinde acțiuni bazate pe cuprinsul acestui document.

Această publicație conține doar informații generale și Deloitte Touche Tohmatsu Limited și firmele membre sau afiliate (numite împreună Deloitte Network) nu oferă consultanță profesională sau alte servicii în domeniul contabil, fiscal, juridic, al investițiilor prin intermediul acestei publicații. Această publicație nu înlocuiește consultanța sau serviciile profesionale și nici nu ar trebui să fie utilizată ca bază pentru orice decizie sau acțiune care v-ar putea afecta finanțele sau afacerea. Înainte de a lua orice decizie sau de a acționa într-un mod care v-ar putea afecta finanțele sau afacerea, trebuie să discutați cu un consultant profesionist. Nicio entitate a Deloitte Network nu va fi răspunzătoare pentru pierderile de orice natură suferite de către persoanele care se bazează pe această publicație.

Numele Deloitte se referă la organizația Deloitte Touche Tohmatsu Limited, o companie cu răspundere limitată din Marea Britanie, la firmele membre ale acesteia, în cadrul căreia fiecare firmă membră este o persoană juridică independentă. Pentru o descriere amănunțită a structurii legale a Deloitte Touche Tohmatsu Limited și a firmelor membre, vă rugăm să accesați www.deloitte.com/ro/despre.

Deloitte furnizează servicii clienților din sectorul public și privat în următoarele domenii profesionale - audit, taxe, consultanță, consultanță financiară – deservind numeroase industrii. Prin intermediul rețelei sale globale de firme membre, care activează în 150 de țări, Deloitte pune la dispoziția clienților săi resursele internaționale precum și priceperea locală pentru a-i ajuta să exceleze indiferent de locul în care aceștia își desfășoară activitatea. Obiectivul celor 200 000 de profesioniști din Deloitte este acela de a deveni un standard de excelență.

Reff și Asociații SCA este societate de avocați independentă, membră a Baroului București, și reprezintă rețeaua de societăți de avocați Deloitte Legal în România. Deloitte Legal înseamnă practicile juridice ale membrilor Deloitte Touche Tohmatsu Limited și afiliatii acestora care oferă servicii de asistență juridică. Pentru o descriere a serviciilor de asistență juridică oferite de entitățile membre ale Deloitte Legal, vă rugăm accesați: <http://www.deloitte.com/deloittelegal>.